

Warszawa, dnia 4 lipca 2025 roku

**P R E Z E S
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**

Pan

Zbigniew Derdziuk

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

01-748 Warszawa

W dniu 4 czerwca 2024 r., Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie o sygn. SK 140/20, w którym orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń przed 6 czerwca 2012 r., są niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Narusza on bowiem zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Osoby, które zdecydowały się na skorzystanie z wcześniejszej emerytury przed 6 czerwca 2012 r., podejmowały taką decyzję na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego, który nie przewidywał pomniejszenia zgromadzonego kapitału emerytalnego o świadczenia pobrane w okresie wcześniejszej emerytury. Ufały, że państwo nie zmieni tych reguł, tymczasem zostały one zmodyfikowane, nie dając ubezpieczonym możliwości stosownej reakcji.

W orzeczeniu z 4 czerwca 2024 r., wydanym w związku ze skargą konstytucyjną złożoną przez prywatną osobę, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ustawodawca powinien wprowadzić odpowiednie regulacje w celu zagwarantowania uprawnionym osobom zwrotu należnych świadczeń. Mimo upływu ponad roku od orzeczenia takie regulacje nie zostały wprowadzone ani nawet skierowane na ścieżkę legislacyjną.

Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny orzekł, że do czasu wprowadzenia stosownych ustawowych regulacji osoby zyskujące uprawnienia w następstwie wyroku mogą występować z wnioskami o ich uznanie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a więc o przeliczenie świadczeń stosownie do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Z niepokojem przyjąłem informację o pismach kierowanych przez uprawnionych oraz członków ich rodzin do Trybunału Konstytucyjnego, z których wynika, że wnioski o ponowne przeliczenie świadczenia są odrzucane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jako powód odmowy rozpatrzenia wniosku podawany jest brak opublikowania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r. w Dzienniku Ustaw przez Rządowe Centrum Legislacji.

Przypominam, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne od chwili ogłoszenia ich na sali rozpraw. Potwierdziło to także Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego w uchwale z 26 kwietnia 2016 r. podpisanej przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Małgorzatę Gersdorf, w której stwierdzono, że zgodnie z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego podlegają niezwłocznemu opublikowaniu, a nieopublikowany wyrok Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzający niezgodność z Konstytucją określonego przepisu uchyla domniemanie jego zgodności z Konstytucją z chwilą ogłoszenia wyroku przez Trybunał Konstytucyjny w toku postępowania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek uwzględnienia orzeczeń Trybunału w przedmiocie niezgodności z Konstytucją rozpatrywanych przepisów ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Interwencję w tej sprawie podejmował już Rzecznik Praw Obywatelskich, zwracając się do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów o wyjaśnienie podstaw faktycznych i prawnych wstrzymywania ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r. Ponadto Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 4 czerwca 2025 roku (sygn. akt III AUa 403/25) oddalił apelację ZUS od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2025 roku (sygn. akt VI U 2101/24.), przyznając, że świadczenie powinno zostać przeliczone, a wniosek skierowany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należało rozpatrzyć pozytywnie.

Mając na względzie sytuację prawną i osobistą emerytów uprawnionych do pobierania należnego im świadczenia zwracam się do Pana Prezesa z wnioskiem o pisemne wskazanie podstaw oraz powodów sprzecznego z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r. postępowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, co w konsekwencji bezspornie stanowi działanie na szkodę polskich Obywateli.

2 p.w.Ś

Bogdan Świątek

Do wiadomości:

- Prezes Rady Ministrów Donald Tusk;
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.
- Prokurator Generalny Adam Bodnar do śledztwa Prok. Okręgowej w Warszawie o sygn. 3041-1.Ds.69.2025